

AP 5 MULIGHEDER INDEN FOR DELE- OG CIRKULÆRØKONOMI, HERUNDER POTENTIALER OG UDFORDRINGER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

En landbrugsvirksomhed har mange cirkulære processer, og der er et stort potentiale for en landbrugsvirksomhed i at arbejde med cirkulære processer og økonomi.

Hvis dette potentiale skal realiseres, skal landmænd forstå begrebet cirkulær økonomi, og hvordan man kan arbejde med cirkulære processer i en landbrugsvirksomhed.

En metode til at forstå de cirkulære processer og deres økonomisk betydning er at lavet en kortlægning af virksomhedens værdistrømme. Til det formål har DTU udviklet programmet MATCHe. Kortlægningen af virksomhedens værdistrømme og deres sammenhænge i MATCHe hjælper virksomheder i en effektiv omstilling mod en cirkulær økonomi, idet såvel den cirkulære økonomi som alle cirkulære processer bliver synlige.

Via projekt Vækst med bæredygtighed, har SEGES fulgt DTU's arbejder med ved hjælp af MATCHe, at kortlægge værdistrømmen hos en mælkeproducent med 2000 køer. Det kan konkluderes, at der ud fra dette caselandbrug er store potentiale i at arbejde endnu mere med cirkulær økonomi inden for landbruget. DTU's design af processerne i forbindelse med MATCHe har gjort, at caselandbruget er blevet inddraget i flere workshops, som har gjort en stor forskel for landmanden. Landmanden fortæller selv, hvordan han har fået en større forståelse for, hvad cirkulær økonomi er, og hvordan han kan arbejde mere cirkulære processer i sin egen virksomhed.

Der er på caselandbruget i forbindelse med kortlægningen opstillet følgende muligheder for at arbejde med cirkulær økonomi:

- Optimere værdistrømmen og processerne. Der kan eksempelvis peges på, at der bruges en del vand og at der kan være ressourcer, der ikke recirkuleres nok.
- At anvende og udnytte den store datamængde og den høje data-disciplin i landbruget til at overvåge og træffe beslutninger om virksomhedens klimabelastning og fremtidige investeringer
- Reducering og optimering af ressourcer. Der vil være muligheder for at spare eller skabe ny værdi for andre ved at kortlægge ressourcestrømme og sikre, at ressourcer bliver anvendt eller recirkuleret til ny eller anden brug.
- Kortlægningen har bl.a. vist, at der er høj dyrevelfærd i virksomheden. Dette kan kommunikeres bredere ud, og kan derved være med til at understøtte et mål om en højere pris for produkter solgt til forbrugerne
- Lige nu bliver 25% af foderet importeret fra udlandet. En mulighed er at producere de sidste 25% af foderet selv eller at lave et samarbejde med en dansk producent, så intet foder skal importeres fra udlandet. Dermed mindskes transport og dermed CO2-udslippet. Dette betyder samtidig, at der bliver mere dansk biomasse, der kan cirkulere.
- Der er samarbejds muligheder med lokalsamfundet.

Det har haft en stor effekt for forståelsen af cirkulær økonomi i landbruget at følge DTU's arbejde på et landbrug. DTU ser på en landbrugsvirksomhed 'udefra', og kommer med helt andre perspektiver og måder at gøre tingene på.

- Læs hele rapporten om arbejdet med cirkulær økonomi i landbruget: "[Muligheder inden for dele- og cirkulærøkonomi, herunder potentialer og udfordringer](#)"

I forbindelse med udarbejdelsen af rapporten er der benyttet følgende materiale:

- [Notat "Initiativer inden for bæredygtig deleøkonomi og cirkulære økonomi og perspektivet for en landbrugsvirksomhed i at dele og genbruge ressourcer og anlægsaktiver"](#). Notatet beskriver begrebet cirkulær økonomi indenfor landbruget for at udbrede en teoretisk forståelse og herved at kunne anvende begrebet i en mere strategisk udvikling af dansk landbrug

Læs og se mere:

- Præsentationen "[Cirkulær økonomi i landbruget – modeord eller fremtiden?](#)" Indlæg holdt på konferencen "Landmand og Leder" 5. december 2019
- Artiklen: [Vejen mod cirkulær og transparent mælkeproduktion](#). Torben Pedersen fra Mosevang vil være klima-neutral allerede i 2024. For at lægge positivt pres på sig selv har han indgået et samarbejde med DTU og SEGES, som skal inspirere ham til at blive mere bæredygtig igennem cirkulær økonomi. Målet er også at skabe total transparens i mælkeproduktionen for forbrugerne
- [På jagt efter mere bæredygtighed i Mosevangs værdikæde](#). SEGES TV. Kom med på besøg hos en af landets største mælkeproducenter og hør, hvordan de her vil blive mere bæredygtige gennem et samarbejde med DTU, der fokuserer på potentialer i værdikæden.
- Inspirationskatalog "[Vækst med bæredygtighed](#)" med 12 artikler med landmænd, der arbejder med dele- og cirkulær økonomi i landbruget

Se også

- [Definition af og viden om bæredygtighed](#)
  - [Erfaringer, anbefalinger og potentialer i samt kapitalisering af bæredygtige initiativer](#)
  - De økonomiske potentialer ved en stærk bæredygtighedsprofil
  - Dialogværktøjet "Vækst med bæredygtighed"
-

© 2021 - SEGES Projektsitet